

Вих. 21/08/06-01 від 06.08.2009

Асоціація «Українські фондові торговці»
Дніпро, 49000, вул. Воскресенська, 30

Міністерство Фінансів України
Київ, 04071, вул. Межигірська, 11

**Про надання
консультації щодо порядку застосування
абз. А розділу III Додатка II FATCA**

Асоціація «Українські фондові торговці» (Асоціація «УФТ») є саморегулювальною організацією, яка об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність на ринках капіталу (фондовому ринку), а саме – діяльність з торгівлі цінними паперами та депозитарну діяльність.

Згідно ст. 139 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», регулювання ринків капіталу здійснюють держава та саморегулювальної організації.

Прошу надати консультацію стосовно дій та обов'язків фінансових агентів, визначених ПКУ.

Консультація потрібна для інформування членів Асоціації, упередження порушення вимог чинного законодавства, всебічного виконання вимог пп. 69.8 ст.68 ПКУ та Порядку заповнення і подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) (далі Порядок) професійними учасниками ринків капіталу.

У ст. 14.1.257-1 ПКУ надано визначення поняття «фінансовий агент» та зазначено, що перелік установ, які зобов'язані виконувати обов'язки осіб, що є фінансовими агентами, визначають відповідні регулятори. Крім того, **не є фінансовими агентами особи, звільнені від надання інформації про підзвітні рахунки відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом США для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (далі Угода), а також іншого міжнародного договору, що містить положення**

про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана ВР України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору.

Відповідно до вимог ст. 14.1.257-1 ПКУ, НКЦПФР прийняла Рішення від 08.10.2020 р. № 578, яким **встановила перелік небанківських фінансових установ, які зобов'язані виконувати обов'язки фінансових агентів** відповідно до вимог міжнародних договорів, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана ВР України, або укладених на їх підставі міжвідомчих договорів, та мають надавати інформацію про підзвітні рахунки відповідно до зазначеної Угоди, а також іншого міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана ВР України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору.

Зазначений перелік включає професійних учасників фондового ринку, які проводять:

- діяльність з торгівлі цінними паперами - брокерська діяльність;
- діяльність з торгівлі цінними паперами - управління цінними паперами;
- депозитарна діяльність - депозитарна діяльність депозитарної установи,

Натомість за приписами зазначеного рішення НКЦПФР, вказані вимоги **не поширюються** на установи, які відповідають **критеріям, встановленим у Додатку II** вищезазначеної Угоди.

Таким чином, ПКУ та Рішення НКЦПФР від 08.10.2020 р. № 578 встановлюють, що, у разі, якщо фінансова установа відповідає критеріям, визначеним у Додатку II, то така установа **не є фінансовим агентом**.

Враховуючи, що Угода, є іноземним нормативним документом, який перекладено українською мовою, то має місце певна незвичність формулювань, вживаної лексики та термінології Угоди порівняно з існуючим українським правовим полем. З огляду на необхідність мінімізувати ризики неоднозначного розуміння Угоди та усунути можливість виникнення складнощів при дотриманні її вимог, Асоціація «УФТ» просить роз'яснити, чи вірно розглядаються нижче підстави для отримання окремими особами права не надавати звітність за умови дотримання певним критеріям.

Додатком II Угоди встановлено перелік осіб, що надають фінансові послуги, мають фінансові рахунки, але **не надають звіти** щодо таких рахунків. Серед таких установ Додатком II визначені «Фінансові установи малої чи обмеженої сфери дії, які кваліфікуються як іноземні фінансові установи, які вважаються такими, що виконують вимоги» (розділ III Додатку II). До таких фінансових установ віднесено, зокрема «Фінансова установа з локальною клієнтською базою (абз. А розділу III Додатка II).

На нашу думку, у приписах вказаних розділів Додатку II, мова йдеться про такі виключення:

- у разі, якщо фінансова установа не має постійного місця ведення бізнесу за межами України, крім місць, що не розголошуються;
- фінансова установа не залучає клієнтів або власників рахунків поза Україною, що виражається у здійсненні діяльності на сайті де відсутні спеціальні застереження, що компанія надає послуги нерезидентам, у друкованих виданнях не зазначається, про надання послуг нерезидентам, фінансова установа не націлена на залучення американських клієнтів або власників рахунків;
- фінансова установа виявляє власників рахунків - резидентів з метою наданні інформації, стягнення податків та задоволення вимог АМЛ;
- 98% фінансових рахунків за вартістю належать резидентам;
- фінансова установа здійснює практики і процедури з метою запобігання випадку надання послуг американській особі у будь-який спосіб, в т.ч. і стосовно відкритих раніше рахунків;

такі фінансові установи є **непідзвітними фінансовими установами України.**

Проте, враховуючи незвичність викладення, є сумніви стосовно вірного розуміння виключень абз. А розділу III Додатка II.

Питання 1. Чи означає таке виключення, що відповідні фінансові установи не зобов'язані надавати звітність, згідно вимог пп. 68.1 та на них не поширюється норми Порядку, щодо обов'язку підключення до порталу IDES та надання звіту з нульовими даними?

Таким чином, підприємствам надано **право не надавати звітність за умови дотримання відповідним критеріям.**

Крім того, у приписах Додатку II до Угоди йдеться про те, що локальна компанія **заявляє** про своє право розглядатися як іноземна фінансова установа, яка вважається такою, що виконує вимоги відповідно до пункту А (бути непідзвітною), проте відсутні механізми реалізації такої заяви.

Питання 2. Якими саме чином (документами) має бути зафіксована наявність таких критеріїв у фінансової установи?

Питання 3. Який орган та в який спосіб має контролювати достовірність відповідності критеріям, викладеним в Додатку 2?

Питання 4. У який спосіб, за якою формою та до якого органу фінансова установа має заявити про те, що вона скористалася (планує скористатися) таким правом?

Відповідь прошу надати у письмовому вигляді на адресу Асоціації АУФТ м. Дніпро, вул. Воскресенська, 30 номер телефону для зв'язку 050 320 99 06, адреса електронної пошти info@aust.com.ua

За потреби отримання додаткових документів чи інформації, що підтверджують повноваження Асоціації АУФТ та/або пояснюють чи

доповнюють суть запитання, прошу звертатися за вказаними реквізитами.
Усе необхідне буде надано у найкоротші терміни.

**З повагою,
Президент Асоціації УФТ**

Н.А. Гуржий